

2021-12-15

Vårt diarienummer
KS 2021/0006

Kommunstyrelsen

Revisions PM av Kommunstyrelsen

Kommunrevisionen har inom ramen för den grundläggande granskningen genomfört en delgranskning av kommunstyrelsens verksamhet. Granskningen avser nämndens interna styrning och kontroll avseende sin verksamhet. De sakkunnigas PM bifogas denna revisionskrivelse.

Vid nästa revisionsdialog kommer vi som revisorer att bland annat följa upp nämndens arbete avseende de rekommendationer som återfinns i bifogat PM.

KOMMUNREVISIONEN

2021-12-15

Tommy Svensson, revisorernas ordförande

Urban Pehrsson, revisorernas vice ordförande

2021-12-15

Vårt diarienummer
KR 2021/0006

Handläggare, titel, telefon
Caroline Nyman, stadsrevisor
011-15 17 99

Granskning av kommunstyrelsen

Vi vill inledningsvis lyfta fram i denna PM att den är skriven i form av en avvikelserapportering. Det pågår och görs ett kontinuerligt arbete i riktning mot att förbättra och utveckla kommunstyrelsens arbete vilket inte synliggörs här. Arbetet sker i en kontext mot en alltmer omfattande lagstiftning och normering.

Denna granskning ingår som en del i revisorernas grundläggande granskning av kommunstyrelsen. Granskningen ska besvara följande revisionsfrågor:

- Är kommunstyrelsens ledning, styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten ändamålsenlig och tillfredsställande?
- Har kommunstyrelsen en tillräcklig intern kontroll?

Den metod som granskningen baseras på är systematiska dokumentstudier samt intervjuer. Denna PM är sakgranskad av de som intervjuats och kvalitetssäkrad vid revisionskontoret.

De bedömningsgrunder som har bildat underlag för revisionens analyser, slutsatser och bedömningar bygger på gällande lagstiftning och kommunfullmäktiges beslut.

I granskningen har följande revisionskriterier används:

- Lagstiftning (kommunallag, förvaltningslag).
- Fullmäktiges mål (Budget 2021), KS 2019/1474.
- Reglemente för Norrköpings kommuns nämnder, KS 2018/1517
- Reglementen för kommunstyrelsen, KS 2018/1517
- Politisk riktlinje för styrmodellen i Norrköpings kommun, KS 2019/0457 och Tjänstemannariktlinje för styrmodellen i Norrköpings kommun, KS 2019/0458.
- Nämndens årliga arbete med uppdragsplan, KS 2019/0620

- Riktlinjen för intern styrning och kontroll, KS 2019/0608

Avvikelser och bedömning

Det är revisionens avsikt att kommunstyrelsen ska ha möjlighet att förbättra sin verksamhet och därför lämnas rekommendationer till styrelsen i anslutning till iakttagelse och bedömning. Vi noterar i vår granskning att ett flertal av våra tidigare synpunkter hörsammats. Det finns områden kvar av väsentlig karaktär som fortsatt behöver förbättras.

Är kommunstyrelsens ledning, styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten ändamålsenlig och tillfredsställande?

- **Styrning och uppföljning**

Revisionen noterar att kommunstyrelsen lyfter en önskan om att förändra sitt arbete med uppdragsplan, internbudget och internkontroll så att arbetet är mer sammanhållet än tidigare. Detta är ett förändringsarbete som vi ser är positiv inför framtiden. Uppdragsplanen innehåller mål som knyter till fullmäktiges mål, indikatorerna (benämnda måluppfyllelser i uppdragsplanen) är av en operativ karaktär (svarar på frågan ”hur”) mer än strategiskt inriktande (svarar på frågan ”vad”). De indikatorer som valts för uppföljningen är därutöver till större delen endast möjliga att följa på helår. Detta innebär att styrelsen byggt in i sin styrning att det endast en gång per år kan ske korrigerande beslut. De ständiga förbättringar som skulle kunna ske genom en tätare uppföljning har därmed försvårats.

För att styrelsen ska kunna få en mer aktiv styrning av sin verksamhet behöver alltså indikatorerna vara formulerade på ett sådant sätt att de är mätbar vid fler tidpunkter än helår. Det kan även vara värdefullt att särskilja kommunstyrelsens olika roller. Uppföljningen bör ske tätare för att styrelsen kunna fatta beslut som möjliggör regelbundna förbättringar av verksamheten.

Kommunstyrelsen rekommenderas att formulera strategiska indikatorer som är uppföljningsbara vid fler tillfällen än en gång per år till målen i uppdragsplanen. Detta möjliggör för styrelsen att fatta åtgärdsbeslut som innebär regelbundna förbättringar i verksamheten.

Har kommunstyrelsen en tillräcklig intern kontroll?

- **Riskanalys och internkontrollplan**

Kommunstyrelsen har fastställt en internkontrollplan där fem risker kontrolleras särskilt. Den bruttolista som styrelsen haft för sitt beslut innehåller 53 riskfyllda områden som samtliga har riskvärderats. De risker som inte finns på kommunstyrelsens internkontrollplan omhändertas genom att kontoret följer, kontrollerar och säkerställer

REVISIONSKONTORET

2021-12-15

Vårt diarienummer
KR 2021/0006

dessa. Detta arbetssätt framgår av styrelsens protokoll, men har inte verifierats i denna granskning.

Kommunstyrelsen har ett brett uppdrag som innefattar såväl egna processer som processer kopplade till det samordnande uppdraget och uppsiktsplikten. Vissa av de risker som tagits upp innebär kontroller som bör omfatta såväl den egna verksamheten som samordningsuppdraget. Det kan vara en hjälp i riskanalysen att sortera riskerna utifrån dessa områden. När internkontrollplanens risker väljs ut behöver kommunstyrelsens hela uppdrag beaktas. I internkontrollplanen är det väsentligt att samtliga strategiska risker som kommunstyrelsen behöver ha kontroll över ingår.

Det är positivt att internkontrollrepresentanterna har en punkt på kommunstyrelsens dagordning som innebär rapporter/information och beslut. Detta leder till en kontinuitet i uppföljningen av de frågor som särskilt behöver säkerställas.

*Kommunstyrelsen rekommenderas att i riskanalysen mer tydligt väga in även risker som har bäring på hela uppdraget dvs samordningsuppdrag, egen verksamhet och uppsikt.
Kommunstyrelsen rekommenderas också att till internkontrollplanen välja risker som har betydelse för hela uppdraget.*

REVISIONSKONTORET

2021-12-15

Vårt diarienummer
KR 2021/0006**Avslutande bedömning**

I granskningen har vi identifierat internkontrollbrister i IT-system (KR 2021/0006-2). Det rör säkerhet och behörigheter i digitala system av väsentlig betydelse för kommunens hela verksamhet. Revisionen kommer att följa upp detta.

Vi vill uppmärksamma läsaren på att bedömningen rör gransknings-tidpunkten och kan komma att ändras.

Vår bedömning vid denna granskningstidpunkt är att kommunstyrelsens ledning, styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten är inte helt tillfredsställande.

Vår bedömning vid denna granskningstidpunkt är kommunstyrelsens interna kontroll av verksamheten är inte helt tillräcklig.

Bilaga 1 Definitioner

För att underlätta samtal och förståelse av vår bedömning graderas vår analys efter den betydelse vi tillmäter de brister vi funnit. Avsikten är att underlätta nämndens eget förbättringsarbete och möjliggöra för nämnden att ta sitt revisionsansvar. Det är viktigt i sammanhanget att poängtera att iakttagelser gäller utifrån de delar som vi granskat det aktuella året och därför kan en bedömning skifta mellan åren.

Inte tillfredsställande/tillräckligt innebär i normalfallet att vi funnit brister som har en stor påverkan på nämndens förmåga att uppnå en god styrning, ledning, uppföljning och kontroll av verksamheten. Det kan också innebära att nämnden inom ett specifikt område behöver åtgärda en brist som om den kvarstår får stora konsekvenser för nämndens arbete.

Delvis tillfredsställande/tillräcklig innebär att vi har identifierat brister som nämnden behöver åtgärda och hålla sin uppmärksamhet på. Bristen uppfyller inte kriterierna för att vara *inte tillfredsställande/tillräcklig* men påverkar negativt nämndens förmåga att ha en god styrning, ledning, uppföljning och kontroll. Nämnden ska därför uppmärksamma och korrigera dessa brister så att de inte förvärras.

Inte helt tillfredsställande/tillräckligt innebär att vi identifierat brister som nämnden behöver åtgärda. Bristerna är av den karaktären att det finns vissa frågetecken av mindre allvarlig karaktär. Nämnden behöver fortsätta korrigera bristerna och är på god väg.

Tillfredsställande/tillräckligt innebär att vi inte har några frågetecken eller att de brister vi ser är av marginell karaktär. De kommentarer vi ger är av sådan karaktär att de ska ses som stöd i nämndens ordinarie förbättringsarbete.